

Brüsszel, 2013.5.21.
COM(2013) 292 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

A migráció fejlesztésre gyakorolt hatásának maximalizálása

**Az EU hozzájárulása a magas szintű ENSZ-párbeszédhez, valamint a fejlesztés és a
migráció kapcsolatának bővítése felé tett további lépések**

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

A migráció fejlesztésre gyakorolt hatásának maximalizálása

Az EU hozzájárulása a magas szintű ENSZ-párbeszédhez, valamint a fejlesztés és a migráció kapcsolatának bővítése felé tett további lépések

1. BEVEZETÉS

A 2006 szeptemberében megtartott, migrációról és a fejlesztésről szóló magas szintű párbeszéd (a továbbiakban: magas szintű párbeszéd) volt az ENSZ-közgyűlés által szervezett első magas szintű rendezvény, amelyet kizárólag a migráció és a fejlődés többdimenziós vonatkozásai megvitatásának szenteltek. A második magas szintű párbeszédre 2013. október 3-án és 4-én kerül sor.

A migráció egyre inkább a globális ütemterv középpontjába kerül, felismerve, hogy az mind a származási, mind pedig a célországok fejlődésének erős motorja. Ezt többek között az ENSZ 2015 utáni fejlesztési menetrendjének rendszerszintű előkészületeivel foglalkozó ENSZ-csapat záródokumentuma („Megvalósítani azt a jövőt, amit mindannyiunk számára szeretnénk”) is szemlélteti, amely szerint a migráció a világszintű populációdinamika kulcsfontosságú tényezője, amely lehetővé teszi az inkluzív gazdasági és társadalmi fejlődést.

A személyek fokozottabb regionális és globális mobilitása, a világgazdaság szerkezeti változásai és a jelenlegi gazdasági válság új lehetőségeket és kihívásokat teremt a származási, a tranzit és a célországokban egyaránt. A 2013. évi magas szintű párbeszéd egyedülálló lehetőséget ad az előrelépésre a hatékony és inkluzív migrációirányítás, valamint azon intézkedések azonosítása felé, amelyek támogatják a migránsok innováció és fejlődés terén betöltött szerepét. A 2013. évi magas szintű párbeszéd átfogó témája a valamennyi szintű együttműködés és koherencia megerősítését célzó konkrét intézkedések azonosítása annak érdekében, hogy a nemzetközi migráció előnyeit mind a migránsok, mind az országok még inkább élvezhessék, erősödjön a migrációnak a fejlődéssel való szoros kapcsolata, csökkentve ugyanakkor a negatív hatásokat¹.

Az EU fontos szakpolitikai prioritásai közé tartozik a migráció fejlődésre gyakorolt pozitív hatásának maximalizálása, ahogyan azt a területen kialakított kettős szakpolitikai keret is mutatja. A migráció és a fejlődés az EU külső migrációs politikájának átfogó keretét biztosító, a migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános megközelítés² négy fő prioritási területének egyike. A migráció konkrét prioritásként szerepel az EU változtatási programjában³ is, amely körvonalazza az EU fejlesztési politikájának keretét. A migránsok szempontja a migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános megközelítés központi elemét képezi. A migránsok emberi jogainak megerősítése a migrációval és a fejlődéssel kapcsolatos valamennyi uniós fellépés esetében átfogó prioritással rendelkezik.

E közleménynek kettős célja van. Az egyik, hogy a magas szintű párbeszéd során biztosítsa az EU és tagállamai (a továbbiakban: az EU) közös állásfoglalásának alapját, ideértve a fokozott

¹ Az ENSZ Közgyűlés 2012. december 21-i 67/219 sz. határozata.

² COM(2011) 743 végleges. A migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános megközelítésről szóló közlemény

³ COM(2011) 637 végleges. „Változtatási program: az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tétele” című bizottsági közlemény

világszintű együttműködésnek szóló alapvető üzenetet is. A 2–5. szakasz azon témák köré épül fel, amelyeket a magas szintű párbeszéd négy kerekasztal-beszélgetésén kerül megvitatásra. Ezen felül a közlemény 6. szakasza javasolja, hogy az EU saját szakpolitikai és gyakorlata terén milyen módon tudná szélesíteni a migráció és a fejlődés közötti kapcsolatot, és milyen lépéseket tehet annak érdekében, hogy rendszeresen figyelmet szenteljenek annak a szerepnek, amelyet a migráció és a mobilitás tölt be a fenntartható fejlődés terén. E szakasz így egyúttal válaszul is szolgál a Tanácsnak az uniós szintű migráció és fejlődés ambiciózusabb és előrettekintőbb megközelítésére vonatkozó kérésére, amelyet a migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános megközelítésről szóló, 2012. május 29-i következtetéseiben fogalmazott meg.

2. 1. KEREKASZTAL: „A NEMZETKÖZI MIGRÁCIÓNAK A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSRE GYAKOROLT HATÁSAINAK ÉRTÉKELÉSE ÉS A VONATKOZÓ PRIORITÁSOK AZONOSÍTÁSA A 2015 UTÁNI FEJLESZTÉSI KERETRENDSZER ELŐKÉSZÍTÉSE VONATKOZÁSÁBAN”

2.1. Szükség van a migráció és a fejlődés közötti összefüggés szélesebb körű vizsgálatára

A migrációról és a fejlődésről szóló viták hagyományosan egy szűk kérdéskörre összpontosítottak, ideértve a migránsok átutalását, a diaszpórát, az „agyelszívást” és a körkörös migrációt, a az OECD-országokba irányuló migrációnak adva prioritást az alacsony és közepes jövedelmű országok közötti migráció helyett. E „hagyományos” területeken – ideértve az uniós szintet is – a szakpolitikák és végrehajtásuk tovább fejleszthető⁴, azonban fontos még egy lépéssel tovább menni, mivel a megközelítés nem elegendő ahhoz, hogy a megoldásra váró kérdésekkel átfogóan foglalkozzon.

A világ minden országában tapasztalható népességmozgás, és ez a tendencia várhatóan fokozódni fog. Ma a világban 214 millióra becsült nemzetközi migráns többsége (150 millió) nem OECD-ország állampolgára. A nemzetközi migráció nagy része a régiókban zajlik, elsősorban a fejlődő világban. A becslések szerint például az összes afrikai migráns 80 %-a egy másik afrikai országban tartózkodik.

Emellett **a fejlődő országokon belül zajló migráció** fontos, ám gyakran figyelmen kívül hagyott jelenség, amely a nemzetközi migrációhoz hasonló lehetőségeket és kihívásokat teremt.

A migrációval fennálló szoros kapcsolaton felül a fejlődés elősegíti a **mobilitást** és támaszkodik is arra (üzletemberek, munkások, diákok, turisták, családtagjukat meglátogató személyek stb. rövid távú látogatásai). A mobilitás a világ déli részén elengedhetetlen a városi központok szerepének megszilárdításához, amelyet azok fejlődési pólusként és gazdasági, társadalmi és kulturális csomópontként töltenek be, és hozzájárul ahhoz, hogy a fejlődő gazdaságok integrálódjanak a regionális és világpiacokba.

A **kényszerű migráció** továbbra is világszintű kihívás marad. A világ menekült-populációjának nagy része, azaz több mint 15 millió menekült a fejlődő országokban tartózkodik – helyzetük gyakran hosszasan elhúzódik –, ami jelentős kihívás elé állítja a fogadó közösségeket. A menekültek és más kényszerű migránsok jelenléte azonban új lehetőségeket is teremthet és előnyt jelenthet a nemzeti és helyi gazdaság számára a menekültek humántőkéje (a munkaerő-képzettséget is ideértve), valamint az áruk és

⁴ Számos javaslatot tartalmaz e téren a migrációról és fejlődésről szóló bizottsági szolgálati munkadokumentum [SEC(2011) 1353 végleges], amelyet a migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános megközelítésről szóló, 2011. november 18-i bizottsági közleményhez csatoltak.

szolgáltatások iránti kereslet révén. Nemcsak a fogadó országok részesülhetnek azon intézkedések előnyeiből, amelyek a fejlődés ösztönzésére használják ki a menekültekben rejlő potenciált. Ezek az intézkedések hozzájárulnak ahhoz, hogy önállóságuk fokozása révén megerősödjön a menekültvédelem.

Az éghajlatváltozás és a környezetkárosodás már egyre nagyobb hatást gyakorol a migrációra és a mobilitásra, és a jelenlegi bizonyítékok azt mutatják, hogy a jövőben a legtöbb mozgásra a fejlődő országokon belül, illetve azok között lehet számítani⁵.

A migráció és mobilitás jelentős – mind pozitív, mind negatív – hatást gyakorol az alacsony és közepes jövedelmű származási és célországok fenntartható **gazdasági, társadalmi és környezeti** fejlődésére.

- Jól dokumentáltak azok a gazdasági előnyök, amelyeket a migráció jelent a **származási országok** számára: a pénzáttalások és a diaszpóra befektetési kezdeményezések például hozzájárulnak a szegénység csökkentéséhez. A diaszpórából származó pénzügyi, humán- és társadalmi tőke közvetlenül is hozzájárulhat a társadalmi fejlődés terén kitűzött, köztük az egészségüggyel és az oktatással kapcsolatos millenniumi fejlesztési célok eléréséhez. Hasonlóképpen, a migránsok áttalásai és egyéb hozzájárulásai segíthetnek abban, hogy a származási közösségekben jobban alkalmazkodni tudjanak az éghajlatváltozás káros hatásaihoz. A külföldi munkalehetőségek szintén segíthetnek abban, hogy a fiatalok elsajátítsák a megfelelő képzettséget. A humán fejlődésre gyakorolt hatások azonban összetettek, ahogy azt azok az aggodalmak is mutatják, amelyek az agyelszívásra, illetve a migráció által a hátrahagyottakra nehezedő negatív társadalmi hatásokra mutattak rá. A migráció például hátrányosan érintheti az egészségüggyel kapcsolatos millenniumi fejlesztési célok elérését, mivel hozzájárul az agyelszíváshoz és az egészségügyi dolgozók egyenlőtlen elosztásához a világban.
- A **célországok** esetében a helyesen kezelt migráció segíthet a munkaerőpiaci hézagok áthidalásában, munkaerőt biztosíthat a szerkezeti gazdasági átalakulások fellendítéséhez, a migránsok dinamizmusa révén ösztönözheti az innovációt és hozzájárulhat a szociális biztonsági rendszerhez. A migráció és mobilitás kihívást támaszthat az urbanizáció kezelése szempontjából, ugyanakkor elengedhetetlen a növekedés központját jelentő nagyvárosok működéséhez. A hatékony kormányzás hiányában a migráció költségei jelentősek lehetnek, és magukban foglalhatják befogadó társadalommal kialakuló – a populista erők által gyakran kiaknázott – társadalmi feszültségeket, valamint nyomás nehezedhet a korlátozott erőforrásokra. Az ellenőrizetlen migráció a biztonsági fenyegetéseket is súlyosbíthatja, különösképpen az instabil államokban.

A **fejlődés szempontjából** a migráció tehát egyaránt jelent **lehetőséget és kihívást**. A migráció vitathatatlanul pozitívan befolyásolta több millenniumi fejlesztési cél elérése felé tett erőfeszítéseket. A rosszul kezelt migráció hátrányos hatásai azonban alááshatják a fenntartható fejlődés felé tett előrelépést.

2.2. A migráció és a 2015 utáni fejlesztési keretrendszer

A Bizottság üdvözli, hogy egyre nagyobb figyelmet szentelnek annak, hogy az ENSZ 2015 utáni fejlesztési keretrendszerébe beilleszék a fejlődés olyan húzóelemeit is, mint a migráció

⁵ SWD(2013) 138 final: Az éghajlatváltozásról, a környezetkárosodásról és a migrációról szóló bizottsági szolgálati munkadokumentum

és a mobilitás⁶. Üdvözli továbbá a azt a párbeszédet is, amely azt vitatja, hogy kialakíthatók-e olyan mutatók, amelyek a migrációirányítás különböző szempontjainak minőségét jelzik. Minden erőfeszítésre szükség van annak biztosításához, hogy a magas szintű párbeszéd releváns módon járuljon hozzá a 2015 utáni szélesebb körű folyamathoz, és annak részévé váljon.

Ezzel összefüggésben a 2015 utáni menetrend, valamint Nemzetközi Népesedési és Fejlesztési Konferencia célkitűzéseinek 2014-en túli megvalósítására irányuló felülvizsgálat keretében a populációdinamikáról folytatott párbeszéd jó lehetőséget kínál arra, hogy foglalkozzunk a fejlődés terén a migráció és mobilitás okozta kihívásokkal és lehetőségekkel, ideértve a munkaerőpiac világszintű alakulásával, a különböző régiókbeli szélesebb demográfiai tendenciákkal, valamint a fejlődő országokban zajló népességmozgással való kapcsolatot is.

2.3. A magas szintű párbeszédnek címzett kulcsfontosságú üzenetek

- *A migrációt és mobilitást a fejlődés húzóelemeinek kell tekinteni, amelyekkel a fejlődés valamennyi szintű szereplőinek foglalkoznia kell, és ezeket be kell vezetni a 2015 utáni fejlesztési keretrendszerbe is. A hatékony migrációirányítás elősegítése elengedhetetlen ahhoz, hogy a migráció fejlődésre gyakorolt pozitív hatásait maximalizáljuk, a negatív hatásokat pedig minimalizáljuk.*
- *Bővíteni kell a fejlesztési és migrációs programot⁷. Tudatosítani kell a fejlődő országokon belüli, illetve a fejlődő országok között zajló migrációs áramlások növekvő fontosságát is, valamint a nemzeti és regionális fejlesztési politikákon belül foglalkozni kell azokkal a pozitív és negatív kapcsolatokkal, amelyek e migrációs áramlások és a gazdasági és társadalmi fejlődés között állnak fenn.*
- *Az éghajlatváltozás, a környezetkárosodás és a migráció közötti kapcsolat megkívánja, hogy különösen a fejlődéssel összefüggésben nagyobb mértékben figyelembe vegyék.*

3. 2. KEREKASZTAL: VALAMENNYI MIGRÁNS EMBERI JOGAINAK TISZTELETBEN TARTÁSÁT ÉS VÉDELMÉT BIZTOSÍTÓ INTÉZKEDÉSEK, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A NŐKRE ÉS GYERMEKEKRE, VALAMINT A MIGRÁNSOK CSEMPÉSZETÉNEK ÉS AZ EMBERKERESKEDELEMNEK A MEGELŐZÉSE ÉS ELLENE FOLYTATOTT KÜZDELEM, TOVÁBBÁ A SZABÁLYOS, RENDSZERES ÉS BIZTONSÁGOS MIGRÁCIÓ BIZTOSÍTÁSA

3.1. Valamennyi migráns emberi jogai

A migránsok és menekültek jogainak tiszteletben tartása az **uniós szakpolitikák kulcseleme**. Az EU a migránsok jogainak védelme tekintetében korszerű politikákat folytat. Az utóbbi évtizedben az EU egy sor olyan irányelvet fogadott el, amelyek célja a foglalkoztatás, az oktatás és a képzés terén való egyenlő bánásmód biztosítása. Az emberi jogok európai egyezménye és az Európai Unió Alapjogi Chartája rögzíti az egyenlőség elvét, amely alkalmazandó mind az uniós, mind pedig a harmadik országbeli állampolgárokra.

Az uniós migrációs szabályok páratlan normákat alakítottak ki a migránsok **szociális biztonsági jogai** terén. Például a harmadik országok állampolgárai öt év jogszerű tartózkodás

⁶ Az Európai Bizottságnak a 2015 utáni fejlesztési menetrenddel kapcsolatos álláspontját a „Méltó életet mindenkinek: A szegénység felszámolása és a világ fenntartható jövőjének biztosítása” c. közlemény (COM(2013) 92 final) bővebben kifejti.

⁷ Az e tekintetben uniós szinten teendő lépéseket a 6. szakasz tárgyalja.

után, feltéve, hogy megfelelnek az egyes feltételeknek, az uniós polgárokéval megegyező szociális biztonsági, szociális segítségnyújtási és szociális védelmi jogokat kapnak⁸.

Az EU elkötelezte magát a **rasszizmus, az idegengyűlölet** és a migránsok, valamint a migráns háttérrel rendelkezők (mint például a migránsok második és harmadik generációja) **hátrányos megkülönböztetése elleni küzdelem**, valamint azon **integrációs politika** támogatása mellett, amely a migránsokat az uniós polgárokéhoz hasonló jogokkal és kötelezettségekkel ruházza fel. Az EU számos olyan eszközt dolgozott ki, amelyek támogatják a jogszerűen tartózkodó migránsok integrációját, közéjük tartozik az Európai Integrációs Alap, az integrációval foglalkozó európai honlap, az Európai Integrációs Fórum, valamint „Kézikönyv az integrációról szakpolitikusok és szakemberek számára” című kiadvány.

Az EU a külső migrációs politikájában is elkötelezetten támogatja ugyanezen magas normákat. A **migránsok emberi jogai** védelmének megszilárdítása **átfogó prioritás** a harmadik országokkal folytatott együttműködés során. Az EU elkötelezetten segíti az integrációs politikák megerősítését, valamint a migránsok és menekültek jogai védelmének támogatását a partnerországokban. Ez magában foglalja az olyan alapvető és egyéb jogokhoz való hozzáférés megerősítését, mint az oktatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés, a munkavállaláshoz való jog, a szabad mozgáshoz való jog, a hontalanság megszüntetése, a migránsok önkényes fogva tartásának megszüntetése, az igazságszolgáltatáshoz való jog, valamint a foglalkoztatási kérdésekben az állampolgárokéval megegyező bánásmód.

A migránsok jogainak érvényesítésével egy átfogó nemzetközi **jogi és normatív keretrendszer** foglalkozik. A migránsokra és az állampolgárokra egyaránt alkalmazandó eszközök az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, a polgári és politikai jogok nemzetközi egyezségokmánya és a gazdasági, szociális és kulturális jogok nemzetközi egyezségokmánya, a menekültek jogállásáról szóló 1951. évi Genfi Egyezmény és annak 1967. évi jegyzőkönyve, a hontalanság jogállásáról szóló 1954. évi egyezmény, a hontalanság csökkentéséről szóló 1961. évi ENSZ-egyezmény, a gyermekek jogairól szóló egyezmény, az ENSZ-egyezmény embercsempészetéről és emberkereskedelemlről szóló két palermói jegyzőkönyve, a faji megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló nemzetközi egyezmény, az ENSZ kínzás elleni egyezménye, a háztartási alkalmazottak részére biztosítandó tisztességes munkáról szóló ILO-egyezmény. Jelentős erőfeszítéseket kell még tenni azonban a nemzetközileg elfogadott keretrendszerek jobb **végrehajtása**, valamint a migránsok emberi jogai védelmének **megerősítése** érdekében, különösképpen nemzeti és regionális szinten. Ezzel összefüggésben a rendezetlen jogállású személyek emberi jogainak előmozdítása érdekében fontos lenne szakpolitikákat kidolgozni és lépéseket tenni.

Az uniós tagállamok még nem írták alá a **migráns munkavállalók és családtagjaik jogainak védelméről szóló 1990. évi ENSZ-egyezményt**. Alapvető akadályt jelent, hogy az egyezmény nem tesz kellőképpen különbséget a jogszerű és illegális migráns munkavállalók gazdasági és szociális jogai között, így nem áll összhangban a nemzeti és uniós szakpolitikákkal. Lényegében azonban az uniós eszközök kiterjedt védelmet nyújtanak mind a jogszerű, mind pedig az illegális migránsok számára, olyan biztosítékokat nyújtva, amelyek gyakran szélesebb körűek az egyezmény által nyújtottaknál. Hosszú távon lehetőség nyílhat a jelenlegi összetett normatív keretrendszer felülvizsgálatára, ideértve a 21. század valóságához és kihívásaihoz igazított új egyezmény létrejöttét, amely foglalkozik valamennyi migráns munkavállaló jogaival.

⁸ A harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló 2003/109/EK tanácsi irányelv 11. cikke, HL L 16., 2004.1.23.

3.2. Szabályos, rendszeres és biztonságos migráció

Annak érdekében, hogy a migránsokat felvilágosítsa jogaikról és a bevándorlási eljárásokról, a Bizottság 2011-ben beindította az **uniós bevándorlási portált**⁹. A portál tájékoztatást nyújt a harmadik országok azon állampolgárai számára, akik az EU-ba való bevándorlás iránt érdeklődnek. Gyakorlati információkat ad a migránsok egyes kategóriáira vonatkozó eljárásokról valamennyi tagállam tekintetében. Az EU fontolóra veszi, hogy segítséget nyújt a szakosított, **migrációval és mobilitással kapcsolatos erőforrás-központok** létrehozásához bizonyos partnerországokban azzal a céllal, hogy elősegítse az elutazást megelőző, a visszatérési és az újbóli beilleszkedést segítő intézkedéseket.

Kihívást jelent az országok számára a különböző csoportok igényeinek felmérése tekintetében a **vegyes mozgás**, amikor különböző háttérű és igényű emberek használják ugyanazon útvonalat és közlekedési eszközöket. Elengedhetetlen, hogy a hatóságok – miközben ezen áramlatokat kezelik – biztosítsák, hogy a nemzetközi védelemre szoruló személyek azt megkapják, és az illegális migránsokkal méltóan bánjanak és nem tekintsek őket bűnözőknek.

A rendezetlen jogállású migránsokat **kiszolgáltatottabbak** a kizsákmányolással és a visszaélésekkel szemben. Az illegális migráció korlátozza a migránsok lehetőségeit arra, hogy támogassák származási országukat, és növeli a valószínűségét annak, hogy a célországokban negatív hatások lépnek fel.

Az EU határozottan elkötelezte magát azon jogszabályok és politikák mellett, amelyek az illegális migráció csökkentését célozzák. Támogatja a jogszerű migráció csatornáit, és többek között a határigazgatás, valamint a visszatérési és visszafogadási politikák révén meg kívánja előzni az illegális migrációt, illetve fel kíván lépni ellene. Az EU lépéseket tesz **azok szankcionálása érdekében, akik visszaéléseket követnek el a migránsokkal szemben**. A munkáltatók szankcionálásáról szóló 2009. évi irányelv kulcsfontosságú eszköz, amely magában foglalja a jogi kétértelműség csökkentésére, valamint az illegális migránsok kizsákmányolásának megelőzésére vonatkozó rendelkezéseket. Az irányelv nem tartalmaz szankciókat az illegális migráns munkavállalók tekintetében, ellenben azon munkáltatókra összpontosít, akik visszaéléseket követnek el a kiszolgáltatott helyzetű migránsokkal szemben.

Az EU továbbá segítséget nyújt a fejlődő országoknak abban, hogy megerősítsék szakpolitikáikat és kapacitásaikat a szabályos, rendszeres és biztonságos migráció biztosítása érdekében. Támogatja a méltányos munka programot, a szociális védelmet, és ösztönzi azokat a szakpolitikákat, amelyek a regionális munkavállalói mobilitást segítik elő. Támogatja az integrált határigazgatást, amely egy eszköz a **nyílt és biztonságos határok** kialakításához, valamint a jogok (köztük a menedék iránti kérelemhez való jog) határokon történő érvényesítéséhez.

Nagyobb nemzetközi figyelmet kell fordítani azon migránsok védelmére és a nekik nyújtott segítségre, akik **kétségbejuttató humanitárius helyzetben és életveszélyben vannak** útközben vagy a befogadó országban való tartózkodásuk alatt. Kiemelt figyelmet kell fordítani a nőkre, gyermekekre illetve azokra, akik különösen kiszolgáltatott helyzetben vannak.

3.3. Emberkereskedelem

A 1990 óta megvalósított számos kezdeményezés, intézkedés és finanszírozási program tükrözi az EU elkötelezettségét amellyel, hogy megelőzze és küzdjön az embercsempészet ellen, valamint hogy lépéseket tegyen az emberkereskedelem felszámolása felé. Az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok

⁹ <http://ec.europa.eu/immigration>.

védelméről szóló irányelv¹⁰ 2011-es elfogadása komoly előrelépést jelentett. Nemcsak a bűnüldözésre összpontosít ugyanis, hanem biztosítani kívánja a bűncselekmények megelőzését, és azt is, hogy az emberkereskedelem áldozatai védelemben részesüljenek, valamint lehetőséget kapjanak a gyógyulásra és a társadalomba való újbóli beilleszkedésre. Ezen felül az emberkereskedelem felszámolására irányuló 2012. évi európai uniós stratégia¹¹ olyan intézkedéseket foglal magában, amelyek az emberkereskedelem elleni küzdelemben tevékenykedők – például kormányok, civil társadalom és a nemzetközi szervezetek – közötti jobb együttműködést és koordinációt célozzák. A további fellépések magukban foglalják a kutatások és projektek finanszírozását, a platformok kialakítását, az iránymutatások és bevált módszerek kidolgozását, a képzést stb.

Az emberkereskedelem elleni küzdelem az uniós külső együttműködés terén is prioritást élvez, és a harmadik országokkal kötött megállapodás és partnerség, valamint a migrációról és mobilitásról zajló összes párbeszéd keretében módszeresen foglalkoznak vele.

3.4. A magas szintű párbeszédnek címzett kulcsfontosságú üzenetek

- *Valamennyi államnak átfogó szakpolitikai prioritásként biztosítania kell a migránsok emberi jogainak védelmét, és be kell tartania a vonatkozó nemzetközi emberi jogi jogszabályokat.*
- *Valamennyi államnak tiszteletben kell tartania a migránsok méltóságát, valamint alapvető és emberi jogait, tekintet nélkül a migránsok jogállására. Kötelezettséget kell vállalniuk arra, hogy a menedékkérőknek és kiszolgáltatott migránsoknak, mint például a kísérő nélküli kiskorúaknak, az emberkereskedelem áldozatainak, a nőknek és gyermekeknek védelmet nyújtsanak és jogokkal ruházzák fel őket.*
- *Valamennyi államnak olyan nemzeti szakpolitikákat kell kidolgozni, amelyek integrálják a migránsokat a társadalomba, valamint megelőzik és ellensúlyozzák a többek között a migráns háttérű embereket érintő idegengyűlöletet és a hátrányos megkülönböztetést. Szigorúan fel kell lépniük mind a jogszerű, mind pedig az illegális migránsok kizsákmányoló jellegű foglalkoztatása ellen, ideértve az illegális külföldi munkavállalókat alkalmazó munkáltatók elleni hatékony szankciók végrehajtását.*
- *Valamennyi államnak ratifikálnia kell és végre kell hajtania az embercsempészet és emberkereskedelem elleni küzdelemről szóló nemzetközi jogi aktusokat. Létre kell hozni, illetve frissíteni kell a nemzeti és regionális emberkereskedelem elleni szakpolitikákat, valamint meg kell erősíteni a megelőzéssel, az emberkereskedők büntetőjogi felelősségre vonásával, valamint az emberkereskedelem áldozatainak védelmével kapcsolatos együttműködést.*
- *Hangsúlyozni kell annak fontosságát, hogy a (potenciális) migránsok megfelelő tájékoztatást kapjanak a bevándorlási eljárásokról, jogaikról, valamint a tervezett célországban fennálló gazdasági és társadalmi feltételekről.*

¹⁰ 2011/36/EU.

¹¹ COM(2012) 286 final.

4. 3. KERESZTAL: A PARTNERSÉGEK ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS MEGERŐSÍTÉSE A NEMZETKÖZI MIGRÁCIÓ TERÉN, A MIGRÁCIÓNAK A FEJLESZTÉSI POLITIKÁBA VALÓ HATÉKONY INTEGRÁCIÓJÁT SZOLGÁLÓ MECHANIZMUSOK, VALAMINT A KOHERENCIA ELŐSEGÍTÉSE VALAMENNYI SZINTEN

4.1. Partnerségek és együttműködés

Az országok közötti hatékonyabb nemzetközi partnerség létfontosságú ahhoz, hogy a migráció által a származási és célországokra, illetve magukra a migránsokra gyakorolt pozitív hatásokat maximalizáljuk.

Az EU a harmadik országokkal és régiókkal folytatott számos **átfogó párbeszédben és együttműködésben**. Az ilyen együttműködés kiterjed a migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános megközelítés négy egyformán fontos területére is: i. a jogszerű migráció fokozása és a mobilitás támogatása, ii. az illegális migráció és az emberkereskedelem megelőzése és leküzdése, iii. a migráció és a mobilitás fejlődésre gyakorolt hatásának maximalizálása és iv. a nemzetközi védelem elősegítése.

Az EU **regionális és kétoldalú párbeszédet** alakított ki szomszédaival és más prioritást élvező partnereivel a migráció és a mobilitás témájában, lehetővé téve a migrációs útvonalakon zajló együttműködés közös prioritásainak felismerését. Kialakítottak két konkrét kétoldalú keretrendszert, azaz a **mobilitási partnerséget** és a **közös migrációs és mobilitási programot**, annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a partnerországokkal folytatott a mélyebb és egyedileg meghatározott politikai párbeszédet és operatív együttműködést a migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános megközelítés valamennyi területén. Az EU és a prioritást élvező partnerek között az emberek közötti kapcsolatok elősegítése érdekében tárgyalások zajlanak a vonatkozó **jogi aktusokról**, illetve zajlik azok végrehajtása, ideértve a vízumkönnyítési megállapodásokat (a visszafogadási megállapodásokkal együtt). Számos program és tevékenység részesül finanszírozásban.

A migrációval és a fejlődéssel kapcsolatos valamennyi politikai párbeszédnek inkluzívnak kell lennie, és adott esetben be kell vonni az olyan nem kormányzati szereplőket is, mint például a magánszektor, a munkáltatói és a munkavállalói szervezeteket, a tudományos köröket és a civil társadalmat, továbbá a migránsok jogait védő és emberi jogi szervezetek.

4.2. A migráció integrálása a fejlesztési politikákba

A **migráció és a mobilitás fejlesztési potenciáljának maximalizálását célzó kormányzati keretek támogatása felé tett első fontos lépés** az, hogy a be- és kivándorlós szempontjait valamennyi szinten integrálják a fejlesztési stratégiákba. Az előrelépés azonban továbbra sem megfelelő, különösképpen a partnerországok stratégiai szintjén, mint például a szegénységcsökkentési stratégiai dokumentumok.

Még inkább támogatni kell a migráció beépítését a nemzeti fejlesztési stratégiákba. A partnerországok fejlődési modelljét, célkitűzéseit és prioritásait kiindulási pontnak véve a migrációnak a nemzeti és ágazati fejlesztési stratégiákba való beágyazása jelentős mértékben javíthat azon fellépések **fenntarthatóságán és koherenciáján**, valamint az azokért vállalt **felelősségen**, amelyek a migráció fejlődésre gyakorolt hatását kívánják maximalizálni. A fellépéseket egy többszereplős megközelítésre kell alapozni, valamennyi érintett minisztérium bevonásával.

További előrelépésre van szükség a **donorok** (köztük a Bizottság) **szintjén** is. A Bizottság komoly előrelépéseket tett afelé, hogy a migráció a külső együttműködés prioritást élvező területévé váljon, közel **1 milliárd eurót fordítva a több mint 400 migrációval kapcsolatos projektre 2004 és 2012 között**. Az uniós külső együttműködés jelentős eredményeket ért el a

migrációkezeléssel kapcsolatos kapacitásépítés terén, összhangban az EU külső migrációs politikájával és a szegénységcsökkentési céljaival.

A fokozott humán mobilitás miatt azonban további erőfeszítésekre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy az olyan területeken, mint például a foglalkoztatás, az emberi jogok, a kereskedelem, a mezőgazdaság és a környezetvédelem, az uniós fejlesztési kezdeményezések a fejlődést elősegítő megfelelően kezelt migrációban és mobilitásban rejlő potenciál teljes mértékű felismerésére alapuljanak.

Annak támogatása érdekében, hogy a fejlesztés szereplői között egyetértés alakuljon ki a migráció fontossága tekintetében, több adatra van szükség arra vonatkozóan, hogy a migráció milyen mértékben serkenti, illetve gátolja a haladást a fejlesztési célok elérése felé, különösképpen azokban az ágazatokban, amelyeket leginkább érintenek a demográfiai és munkaügyi kérdések. Szükségesek az olyan eszközök is, amelyek révén **e tudás operatív iránymutatássá alakul át**, ellenkező esetben a migráció integrálására irányuló politikai kötelezettségvállalások továbbra sem teljesülnek.

A Bizottság 2005-ben úttörő szerepet játszott a **migrációs profiloknak** a fejlesztési programozásban hatékony eszközként való alkalmazásában az összehasonlító adatok beszerzése és a migrációra vonatkozó politikaalkotás támogatása érdekében. A rövid migrációs profilok a migrációs áramlásokra vonatkozó adatok hasznos forrásai lehetnek, például a migrációval foglalkozó globális csoport által kifejlesztett alapvető mutatók és a Migration Profiles – making the most of the process (Migrációs profilok – a folyamat kiaknázása) című iránymutatás felhasználásával.

Az elmúlt években az EU jelentősen támogatta a **bővített migrációs profilokat**, amelyek egy országspecifikus folyamatba vonják be az össze érintett felet. A felelősségvállalás a partnerországokra hárul, a fenntarthatóságot pedig a releváns kapacitásépítés révén biztosítják. A Bizottság elkötelezetten támogatja azokat a partnerországokat, amelyek a bővített migrációs profilokat arra kívánják felhasználni, hogy a még célzottabb politikai fellépések érdekében jobban megértsék a migráció által a gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődésre gyakorolt teljes hatást.

A **politikák közötti** hatékony **koherencia** kulcsfontosságú ahhoz, hogy a migráció hatékonyan integrálódjon a fejlesztési politikákba. E koherenciára kell törekedni valamennyi érintett szinten, a nemzeti keretrendszerekben is (például a szegénység csökkentéséről szóló stratégiai dokumentumok), de regionális, helyi és többoldalú szinten is. Az EU maga jó példát mutathat arra, hogyan tudja a regionális együttműködés elősegíteni a **politikák fejlesztési célú koherenciáját** a migráció tekintetében. A politikák fejlesztési célú koherenciájára vonatkozó kötelezettséget az EU-Szerződésbe is beágyazták, és végrehajtása érdekében számos operatív eszközt fejlesztettek ki, ideértve az évente kétszeri jelentéstételt¹².

A **helyi hatóságok** által végrehajtott fejlesztési tervek nagyobb figyelmet igényelnek a migrációról és a fejlődésről szóló párbeszéd során. A városvezetési testületek lényeges szerepet töltenek be, mivel a fokozódó migráció és **urbanizáció** olyan kapcsolódó kérdések, amelyek világszerte jelentős hatást gyakorolnak a társadalomra. A nagyvárosok a társadalmi változás katalizátorai lehetnek. A világ déli részén található nagyvárosok azonban jelentős kihívásokkal is kénytelenek szembenézni, ideértve a fenntartható urbanizáció elérését. Ösztönözni kell a nagyvárosok között folyó tudás és információcserét olyan témákban, mint a munkaerő-piaci hozzáférés, az integráció, a várostervezés és infrastruktúra, és mindannak támogatása, amivel a migránsok hozzá tudnak járulni a nagyvárosok/régiók életéhez, például

¹² „A politikák fejlesztési célú koherenciájáról szóló 2011. évi uniós jelentés” című bizottsági szolgálati munkadokumentum, SEC(2011) 1627 végleges.

a nagyvárosok és városi régiók olyan világhálózatának létrehozásával, amelyet a fenti témáknak szentelnek.

4.3. Többoldalú következetesség a migrációirányításban

A Bizottság felismeri, hogy az ENSZ főtitkárának a nemzetközi migrációval és fejlődéssel foglalkozó különleges képviselője jelentős mértékben hozzájárult a migrációhoz és fejlődéshez kapcsolódó kérdések előmozdításához, és a migrációval foglalkozó globális csoport képes lehet az ügynökségek közötti koordinációs testület szerepének betöltésére. A migrációval kapcsolatos kérdések terén a valamennyi érintett ENSZ ügynökség közötti koordináció fokozása jelentős mértékben hozzá tudna járulni egy koherensebb globális migrációs és fejlesztési politika kialakulásához. A Nemzetközi Migrációs Szervezetnek (IOM) a terület vezető nemzetközi szervezeteként proaktív szerepet kell vállalnia az ENSZ rendszerével való koordináció elmélyítése érdekében. Az ENSZ főtitkár különleges képviselője fontos szerepet tölthet be e téren, különösen kapcsolódási pontoknak az ENSZ rendszerén belüli hatékony kezelésének biztosítása érdekében (ideértve a migrációval foglalkozó globális csoportot is). A migrációval és fejlesztéssel foglalkozó globális fórum (a továbbiakban: fórum) az őszinte és nyílt viták értékes fórumának bizonyult, és megerősítette a civil társadalommal, és többek között a migránsok szervezeteivel folyó párbeszédet és cserét. A folyamat informális jellegének köszönhetően bizalom alakult ki a részt vevő érdekelt felek között, amit meg kell őrizni. További előrelépéseket lehet tenni a fórum által tett ajánlások végrehajtásának nyomon követése tekintetében. A 2014. évi fórum elnökségi prioritásaival összhangban további erőfeszítések szükségesek a fórum fejlesztési fókuszának megerősítése érdekében.

Az EU továbbra is tevékeny és elkötelezett partnere lesz a többoldalú együttműködésnek. A migráció és fejlődés terén konkrét hatáskörökkel rendelkező jogi személyként, összhangban a Lisszaboni Szerződéssel, az EU-nak valamennyi nemzetközi migrációs testületben be kell töltenie a megfelelő szerepet.

4.4. A magas szintű párbeszédnek címzett kulcsfontosságú üzenetek

- *Valamennyi államnak részt kell vennie a vonatkozó partnerekkel folytatott párbeszédben és együttműködésben a közös prioritások azonosítása, valamint a kétoldalú és regionális migrációirányítás megszilárdítása érdekében.* Törekedni kell arra, hogy a civil társadalom hatékonyan vegyen részt a globális, regionális, nemzeti és helyi migrációs és fejlesztési tervekben.
- *A donoroknak és a fejlődés szereplőinek a fejlesztési politikáikba és eszközeikbe hatékonyan kell integrálniuk a migrációval és mobilitással kapcsolatos kérdéseket.* Össze kell gyűjteni a humán mobilitás és a fejlődés közötti kapcsolatokra vonatkozó bizonyítékokat, valamint tovább kell fejleszteni a migráció beépítését támogató operatív eszközöket.
- *A fejlődés szempontjából a migrációval járó előnyök maximalizálása érdekében még többet kell tenni egy kellő tudásalap kialakításához.* Egyetértésre kell törekedni a szükséges adattípusok és jelentések tekintetében, amelyek a regionális és világszintű migrációs kérdések megbízható és összevethető áttekintéséhez szükségesek. Fel kell mérni a nemzeti adatok, mint például a migrációs profilok megosztásának mechanizmusait. Támogatni kell azokat a kezdeményezéseket, amelyek a fejlődő országok kapacitáserősítését támogatják a migráció, a mobilitás és a fejlődés közti összefüggésekre vonatkozó adatok gyűjtése tekintetében. Támogatni kell a világszintű adatgyűjtés és kutatás hatékony koordinációját.

- *Az ENSZ ügynökségeknek és a nemzetközi szervezeteknek teljes mértékben el kell kötelezniük magukat a teljes mértékben integrált és koordinált nemzetközi migrációs menetrend mellett annak érdekében, hogy minimalizálják a hatáskörök átfedését és a korlátozott erőforrások pazarlását.*

5. 4. KEREKASZTAL: NEMZETKÖZI ÉS REGIONÁLIS MUNKAVÁLLALÓI MOBILITÁS, VALAMINT ANNAK A FEJLŐDÉSRE GYAKOROLT HATÁSA

5.1. A munkaerő áramlása

Az EU egyedülálló példája annak, hogyan lehet elérni a regionális integrációt és az miként járul hozzá a fejlődéshez. Az EU létrehozta az egységes gazdasági térséget és a szabad mozgás egységes térségét, ahol több mint 480 millió európai polgár utazhat, tanulhat, dolgozhat és telepedhet le. Az EU fokozatosan építi ki az **integrált uniós munkaerőpiacot**, továbbá létrehozta a szakmai képesítések elismerési rendszerét, valamint a szociális jogok és a nyugdíjjogosultságok tagállamok közti átvihetőségét. Az EU-n belüli munkavállalói mobilitás számos előnnyel jár, ideértve a további gazdasági konvergenciát és a készségek tagállamok közötti cseréjét, a migránsok több Unión belüli átutalását és a magas munkanélküliséggel küzdő munkaerőpiacokra háruló kisebb nyomást is. Az unós jogi aktusok¹³ a harmadik országok állampolgárai számára olyan mobilitási jogokat adnak, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy egy másik tagállamban éljenek és dolgozzanak.

Az erős versenynek kitett és **globalizált** mai **gazdaságban** – a jelenleg magas uniós munkanélküliségi adatok ellenére – a harmadik országok polgárainak befelé irányuló munkaerő-migrációja szintén szerepet fog játszani azokban az uniós erőfeszítésekben, amelyek egy olyan magasan képzett, alkalmazkodó munkaerő kialakítására irányul, amely képes megfelelni a demográfiai és gazdasági változások által támasztott kihívásoknak. Az EU elkötelezte magát, hogy a belföldi munkaerőjét a lehető legjobban kiaknázza, ideértve az EU-ban már jogszerűen tartózkodó migránsokat is, miközben megnyitja az utat a jogszerű gazdasági migráció előtt azokon a területeken, ahol hiány mutatkozik a munkaerő és a képzettség terén.

A növekvő nemzetközi (munkavállalói) mobilitás miatt fel kell gyorsítani az olyan területeken folyó munkát, mint amilyen például a külföldi képesítések elismerése, a nyugdíjjogosultságok és egyéb társadalombiztosítási jogosultságok átvihetősége, amennyiben lehetséges nemzetközi szinten is. A Szociális Védelmi Ügynökségközi Koordinációs Testületnek – amelyről a 2011. évi G20 találkozón született megállapodás – például fontolóra kellene vennie a migránsok szociális védelme kérdésének megoldását.

A létfontosságú megélhetési stratégiát jelentő **regionális munkavállalói mobilitás** a fejlődő régiókban kulcsfontosságú – migrációhoz kapcsolódó – tényező. A munkavállalói mobilitás hozzájárul ahhoz, hogy a munkaerőpiacon a kereslet és a kínálat jobban egymásra találjon. Ahogy a világ gazdasági javainak folyamatos átrendeződésével számos fejlődő ország válik egyre inkább a régiók közötti munkaerő-migráció célországává. A világgazdasági válság miatt valóban megnőtt a munkavállalói mobilitás az uniós tagállamok irányából egyes latin-amerikai és afrikai országokba. Sok az alacsony és közepes jövedelmű országban a munkaerő-migráció kormányzási kerete azonban még mindig gyenge, tehát azt meg kell erősíteni annak érdekében, hogy a migráció fejlődésre gyakorolt hatásait előmozdítsák, és biztosítsák a migráns munkavállalók kellő védelmét és méltó munkakörülményeit.

Konkrét figyelmet kell fordítani az e téren tevékeny **regionális szervezetek** szerepére, mivel azok megfelelő helyzetben vannak a regionális munkavállalói mobilitás irányításának

¹³ A huzamosabb tartózkodásról szóló irányelv (2003/109/EK) vagy a kékkártya irányelv (2009/50/EK).

fejlesztéséhez. Az EU törekszik arra, hogy megossza a munkavállalói mobilitás irányítása terén – például az alacsony és közepes jövedelmű országokban működő regionális szervezetekkel együttműködve – szerzett tapasztalatait.

5.2. A magas szintű párbeszédnek címzett kulcsfontosságú üzenetek

- *Valamennyi államnak felül kell vizsgálnia a humán mobilitás elé háruló korlátokat annak érdekében, hogy biztonsági szempontból nem indokolt, a gazdasági versenyképességet és regionális integrációt feleslegesen hátráltató összes korlátot megszüntessenek. Különös figyelmet kell fordítani a jóhiszemű utazók bejutásának elősegítésére, valamint a dokumentumok beszerzésének és a közvetítési díjak költségeinek csökkentésére. Ezzel összefüggésben az ENSZ keretében meg kellene fontolni a nemzetközi munkavállalói mobilitásról és a fejlődésről szóló konferencia összehívását.*
- *Támogatni kell azokat a folyamatokat és regionális szervezeteket, amelyek érintettek a fejlődő országok közötti, régiókon belüli szabályos migráció és mobilitás támogatásában.*
- *Támogatni kell a régiókon belüli munkavállalói mobilitást, a készségfejlesztő programokat, a képességek igazolását, az elismerési rendszereket, különösen azokban az ágazatokban, ahol hiány van a képzett munkaerőből, és amelyek élvezhetnék a migráns munkavállalókkal járó előnyöket. Ezzel párhuzamosan szükség van arra, hogy megbízható módon áttekintsék a régiók szerte mutatkozó készségigények tendenciáit¹⁴, hogy a készségfejlesztő programokhoz és a mobilitási lehetőségekhez kellő információk álljanak rendelkezésre.*
- *A származási és célországok gazdasági és társadalmi fejlődésének támogatására elő kell segíteni a körkörös migrációt.*
- *Támogatni kell a befogadó országokban a szociális biztonsághoz való hatékony hozzáférést, valamint a nyugdíjjogosultságok és egyéb társadalombiztosítási jogosultságok átvihetőségét, többek között kétoldalú vagy regionális megállapodások útján, mivel ez elősegítheti a mobilitást és a körkörös migrációt, valamint visszatarthatja a szabálytalan munkavállalást.*

6. AZ EU FELADATAI: A FEJLESZTÉS ÉS A MIGRÁCIÓ KAPCSOLATÁNAK BŐVÍTÉSE FELÉ TETT KÖVETKEZŐ LÉPÉSEK

A fenti kulcsfontosságú üzenetek címzettje a globális közösség. Azonban az EU saját szakpolitikai és programjai terén is sokat lehet és kell tenni.

Az EU külső migrációs politikája alapján már jelentős előrelépést sikerült elérni az EU-ba történő migráció által a származási országok fejlődésére gyakorolt hatás maximalizálása terén. Az EU elkötelezte magát amellyel, hogy tovább folytassa a menetrend „hagyományos” területein (a migránsok átutalásai, diaszpóra, agyelszívás, körkörös migráció) zajló munkát.

A fejlesztés és a migráció kapcsolata tekintetében azonban a partnerországok előtt álló kihívások és lehetőségek szélesebb körűek és összetettebbek azoknál, amelyekkel eddig foglalkoztunk. A Bizottság biztosítja, hogy migrációval és fejlődéssel kapcsolatos jövőbeni uniós fellépések valóban **átfogóak** lesznek, foglalkoznak valamennyi pozitív és negatív hatással, amelyeket a migráció különböző formái gyakorolhatnak az alacsony és közepes

¹⁴ Az EU e célból létrehozta a „készségkörképet” (további fejlesztés alatt áll). <http://euskills Panorama.ec.europa.eu/>.

jövedelmű **származási és célországok fenntartható gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődésére**. Ehhez a figyelem központjának áthelyezésére van szükség, azaz a fellépéseket a fejlődéssel kapcsolatos kérdésekre kell összpontosítani. E holisztikus megközelítés gyakorlatba való átültetése olyan intézkedéseket kíván – különösen az EU fejlesztési politikájával összefüggésben –, amelyek számos kérdést jobban kezelnek, például az alábbiak által:

- **A fellépések kiterjesztése a migráció és fejlődés „hagyományos” területein a dél-dél dimenzióban**, különösen azáltal, hogy azonosítják a fejlődő országok közötti pénzáramlatok elősegítésének módjait, és támogatják a kutatást annak megértése érdekében, hogy az alacsony és közepes jövedelmű országokban élő diaszpórák milyen szerepet játszanak a származási ország fejlődésében.
- Annak felmérése, hogy az alacsony és közepes jövedelmű **célországok** számára miként lehet a migráció és mobilitás költségeit csökkenteni, előnyeiket pedig növelni, különös figyelemmel a régiókon belüli áramlatokra. E tekintetben támogatni kell a **nemzeti foglalkoztatási politikák és az aktív munkaerő-migráció közötti koherenciát**.
- A fejlődés szempontjából a migráció által – különösen az egészségügy, az oktatás, a foglalkoztatás és a mezőgazdaság területén – okozott **társadalmi és gazdasági következmények** mélyebb megértése.
- A **kényszerű migrációnak a migrációra és fejlődésre vonatkozó ütemtervbe való teljes integrációja** felé tett lépések és annak biztosítása, hogy a menekültek és más kényszerű migránsok a hosszú távú fejlesztési tervek részévé váljanak. A Bizottság törekedni fog arra, illetve javasolja, hogy a fejlesztési ütemterv foglalkozzon az elhúzódó menekültügyi problémákkal annak biztosítása érdekében, hogy a befogadó kormányok fontolóra vegyék a menekültek helyzetét és az esetleges pozitív hozzájárulásukat, hogy a jövőbeli lakhelyelhagyásokat megelőzzék és megerősítsék a tartós megoldás felé tett erőfeszítéseket.
- **Az éghajlatváltozás, a környezetkárosodás és a migráció** közötti kapcsolat további felmérése és kezelése, ideértve az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és a katasztrófakockázat-csökkentés fontosságát a lakhelyelhagyás csökkentése tekintetében, valamint a migráció által az alkalmazkodás és a katasztrófakockázat-csökkentés megszilárdítására irányuló stratégiában játszott szerep fontosságát.
- Tovább kell vizsgálni a **mobilitás és a fejlődés** közötti kapcsolatokat, ideértve a belső és nemzetközi mobilitás, valamint a mobilitás és az urbanizáció közötti kapcsolatokat is.

Ezen felül a migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános megközelítés és a változtatási program alapján a Bizottság valamennyi szinten támogatni fogja a **migrációirányítást** és a **hatékony politikai koherenciát** annak érdekében, hogy a fejlődés húzóelemeit jelentő migrációban és mobilitásban rejlő **lehetőségeket kiaknázzák**. A Bizottság ennek érdekében különösen az alábbiakat szándékozik tenni:

- i. Támogatja a **migráció** beépítését a **fejlesztési stratégiákba**. Az EU saját fejlesztési együttműködése tekintetében a Bizottság folytatja a célzott tematikus finanszírozást és megkétszerezi erőfeszítéseit annak érdekében, hogy a migrációval kapcsolatos dimenziót indokolt esetben más ágazatokban is integrálja a fejlesztési kezdeményezésekbe. Ezen felül a Bizottság készen áll arra, hogy segítséget nyújtson a fejlődő országoknak a migráció beépítésében, a bővített migrációs profilok és a nemzeti migrációs stratégiákat illetően is.

- ii. **Megerősíti a migrációirányítást és a fejlődő országokban, illetve a közöttük zajló együttműködést**, különösképpen regionális szinten, a származási, tranzit és célországok jobb eredményeket érjenek el. A Bizottság minden vonatkozó területen kész támogatni a kapacitásépítést, ideértve a migránsok emberi jogainak védelme, az integráció, a munkavállalói migrációs rendszerek, a menedék és nemzetköz védelem, az embercsempészet és emberkereskedelem elleni küzdelem és az integrált határigazgatás terén szerzett tapasztalat megosztását. Az ilyen intézkedéseknek teljes mértékben összhangban kell lenniük a vonatkozó fejlesztési stratégiák migrációval kapcsolatos célkitűzéseivel.
- iii. Tovább támogatja a migrációval és fejlődéssel kapcsolatos valamennyi uniós fellépésben átfogó prioritással rendelkező **migránsközpontú megközelítést**, amelynek a migránsok támogatására kell törekednie, hogy a fejlődés hatékonyabb szereplőivé váljanak. A kezdeményezéseknek e fellépések egyéni és közösségi szintű – ideértve a migránsokra, a befogadó közösségekre és a hátrahagyottakra gyakorolt – hatásainak tudatosításán kell alapulniuk.

A Bizottság a fent körvonalazott kezdeményezések terén tett előrelépésről jelentést készít a migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános megközelítésre vonatkozó kétévente közzétett jelentésében, valamint változtatási program végrehajtásáról szóló jelentésében is.

7. KÖVETKEZTETÉS

Az európai országok között az EU létrehozta az emberek szabad mozgásának térségét, ami többeket inspirált világszerte. A partnerség jegyében az EU úttörő szerepet játszott egy kiegyensúlyozott és átfogó külső migrációs politika kialakításában. Az EU a világ legnagyobb fejlesztési támogatójaként az elkövetkező években is jelentős támogatást fog nyújtani. Az EU készen áll arra, hogy az érdeklődő országokkal és szervezetekkel megossza tapasztalatait. Az EU reményét fejezi ki, hogy a 2013. évi magas szintű párbeszéd a migráció és fejlődés terén zajló világszintű együttműködés új időszakának kezdetét jelöli.

A Bizottság felkéri a migráció és fejlődés terén tevékenykedő összes érintett ügynökséget és nemzetközi szervezetet, hogy **globális szinten törekedjenek egy koherensebb, átfogóbb és jobban koordinált megközelítésre**. Szükséges lehetővé tenni a globális közösség számára, hogy a nemzetközi migrációval összefüggő lehetőségeket kiaknázza, a kihívásokat pedig leküzdje. A mai globalizált világban minden ország hasonló kihívásokkal néz szembe a migráció és a fejlődés terén is. Az egyes országok mégis különböző módon közelítik meg a helyzetet, mivel prioritásaik, méretük, valamint demográfiai és gazdasági jellemzőik különböznek. Szükség van tehát a nemzetközi együttműködésre annak biztosítása érdekében, hogy a jobb élet reményében útra kelő emberek biztonságos környezetben gyakorolhassák jogaikat.

A Bizottság felkéri a **fejlesztési** politika döntéshozóit és a gyakorlati szakembereket, hogy még inkább vegyenek részt a fejlesztés és a migráció kapcsolatának megerősítésében, mind a migrációs és mobilitási kérdések fejlesztési programozásba való integrációja, mind pedig a vonatkozó nemzetközi fórumokban való erőteljesebb részvétel útján. A fejlesztési folyamatok a mobilitásra támaszkodnak, amely a munkaerő iránti kereslet és kínálat hatékony megfeleltetéséhez szükséges, valamint a társadalmi, pénzügyi és humán tőke átvitelét is segíti. A fejlődés elősegíti a mobilitást is, több forrást biztosítva azok számára, akik a lehetőségeket keresve migrálnak. A jövőben számos eljárás fogja ösztönözni a fejlődést, ideértve a világ gazdasági javainak átrendeződését, a regionális és globális gazdasági integrációt, valamint az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó környezetkárosodást. Ahhoz, hogy a 21. századnak megfeleljen, a fejlődés húzóelemeit jelentő migrációt és mobilitást teljes mértékben integrálni

kell a fejlesztési elképzelésekbe, és fel kell ismerni, hogy a hatékony migrációirányítás milyen szerepet tölt be a migráció fejlődésre gyakorolt esetleges negatív hatásainak korlátozásában.

Végezetül a Bizottság felkéri a **migrációs** politika döntéshozóit és a gyakorlati szakembereket, hogy a migrációs politikákban teljes mértékben vegyék figyelembe a fejlesztési kérdéseket, és vállaljanak nagyobb felelősséget annak biztosításában, hogy a migrációirányítás valamennyi dimenziójában minden migráns emberi jogait tiszteletben tartják és védik. A migráció és mobilitás a szabadságról szól, arról, hogy minden egyes egyénnek lehetősége és képessége van arra, hogy saját élethelyzetét gazdaságilag és társadalmilag befolyásolja. Az emberi jogok tiszteletben tartásának hatása messze túlmutat az egyes migránsokon, egyrészt a származási társadalom, másrészt azon társadalom számára is előnyös, ahol a migránsok élnek és dolgoznak. Mind a migrációirányítás, mind a fenntartható fejlődés szempontjából nyerő stratégia, ha az egyéneket felruházzuk jogaik gyakorlásával.

A 2013. évi magas szintű párbeszédnek hozzá kell járulnia a mai világszintű kihívások megoldásához, különösképpen azáltal, hogy a világszintű fejlődést elismerten lehetővé tevő migráció és mobilitás átfogó prioritást kap a 2015 utáni fejlesztési keretrendszerben.